

både var det betydeligste og langt det største. Arbejdet med evakueringen af Uppsalabiblioteket var forbilledligt organiseret af Eric Benzeliuss d. Y., som bl. a. drog omsorg for at indholdet af hver enkelt kiste blev specificeret i protokoller, der endnu bevarede kan tjene som kilde til biblioteksbestandens historie. Farerne drev som bekendt over, først under 2. verdenskrig måtte lignende forholdsregler træffes af de svenske bibliotekschefer.

HARALD ILSØE

HOLDEN FURBER: *Bombay Presidency in the Mid-Eighteenth Century*. London, Asia Publishing House, 1965. viii + 76 s. 21 sh.

Ved udsendelsen i 1948 af »John Company at Work. A Study of European Expansion in India in the Late Eighteenth Century« stillede Holden Furber i udsigt at ville tage det samme emne op til undersøgelse også for den tidligere del af århundredet. Med »John Company at Work« gav Holden Furber en overbevisende analyse af den europæiske ekspansion i Indien i den kortvarige fredsperiode imellem den amerikanske frihedskrig og revolutionskrigene, og af de forskellige europæiske nationers rolle ved opbygningen af et Britisk Indien. Den foreliggende lille publikation rummer tre Heras Memorial Lectures, der i 1962 blev givet på St. Xavier's College i Bombay. På grundlag af materiale fra engelske, hollandske, portugisiske og svenske arkiver følger forfatteren her den europæiske deltagelse i den lokale handel langs Indiens vestkyst og belyser især det voksende engelske element inden for denne handel. Bag en let form skjuler sig et omfattende arkivarbejde, og forelæsningerne udsendes i virkeligheden som et prøvetryk af et større arbejde om den europæiske ekspansion i Indien i begyndelsen og midten af det 18. århundrede. Man kan håbe, at det indiske aspekt – i højere grad end det har været tilfældet her – vil blive inddraget i det lovede større arbejde, hvis fremkomst imødeses med forventning.

OLE FELDBÆK

JOHN C. MILLER: *Origins of the American Revolution*. (1943, rev. ed. 1959). Stanford paperbacks 8. Stanford U. P., London, Oxford U. P., 1966. xxii + 530 s. 28 sh.

Bogen er velskrevet og grundig. Den er mangesidet i måden hvorpå den beskriver det komplekse af faktorer som »styrede« kolonisternes tøvende kurs fra Pariserfreden 1763 frem til Uafhængighedserklæringen 1776. At store dele af den præger gængse lærebøger bevidner dens ry som klassiker. I korthed ser Miller udviklingen således:

Ved Syvårskrigens slutning havde England efterhånden vundet verdensherredømmet i den lange kamp mod Frankrig, men statsgælden var fordoblet, og godsejerne ville ikke fortsat betale »gildet« for »handelen« (The City of London). Den unge magtsøgende Georg III allierede sig med Toryelementer som med tronskiftet 1760 så en chance for at komme til magten igen omsider: Krigene skulle sluttes, Pitt og Whiggeerne ud, jordskatterne ned. Kolonisterne